

# CZYN KATOLICKI

OKÓLNIAK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny  
**3 zł.** z przesyłką

**CZĘSTOCHOWA**  
ul. Najśw. Maryi Panny 64

P. K. O. Nr. 68.960  
Telefon Nr. 17-10

**Rok V.**

**Maj 1938**

**Nr. 5.**

*Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!*

## DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

### Komunikaty i zarządzenia Diec. Inst. A. K.

#### 1. Kwadrans religijny.

Na miesiąc bieżący polecamy odczytanie na zebraniach w punkcie „kwadrans religijny” rozdz. X Ewangelii wg. św. Jana. Jest w nim mowa o P. Jezusie jako dobrym pasterzu w przeciwstawieniu do pasterza najemnego.

P. Jezus jest w istocie Dobrym Pasterzem: zna owce swoje i one Go znają i idą za Nim.

Przypowieść Chrystusa Pana dziś szczególnie jest na czasie. Wielu mieni się pasterzami ludzi, obiecując uszczęśliwić ich swą opieką. W chwilach jednak wymagających ofiar na rzecz swej owczarni, pozostawiają tę owczarnię własnemu losowi.

W miesiącu maju, w którym zajmujemy się szczególnie zagadnieniami społecznymi, chciejmy głębiej poznać tę prawdę, że troskliwym, prawdziwie Dobrym Pasterzem jest i może być jedynie Chrystus. Strzeżmy się pasterzy najemnych.

#### 2. Co zrobimy w maju?

1. Urządźmy zebranie Zarządu PAK i omówimy program pracy na ten miesiąc.

2. Mając na uwadze rocznice encyklik społecznych „Rerum Novarum” i „Quadragesimo anno” postaramy się urządzać stosowny obchód tym encyklikom poświęcony.

3. W myśl hasła: „Przez Maryję do Jezusa” — pamiętać będziemy o nabożeństwach majowych.

4. Weźmiemy udział w obchodzie święta trzeciomajowego.

5. W dniach Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie od 25 — 29 maja połączymy się duchowo z jego uczestnikami w hołdzie Chrystusowi Eucharystycznemu.

### 3. Wobec rocznic encyklik społecznych

W dniu 15 maja b. r. przypada 47-ma rocznica wydania encykliki „Rerum Novarum” i 7-ma encykliki „Quadragesimo anno”, zawierających najważniejsze wskazania Kościoła w zakresie katolickiej nauki społecznej. Wspaniałym tym dokumentom papieskim poświęcamy co roku wiele uwagi, odpowiadając ich rozważaniem na zarzut, jakoby Kościół nie zajmował się zagadnieniami społecznymi.

W roku bieżącym, w którym na mocy obowiązującego nas hasła szczególnie żywo zajmujemy się społeczną nauką Kościoła, musimy też w szczególny sposób uczcić rocznice wydania encyklik.

W związku z tym proponujemy:

1 — udział całej Akcji Katolickiej w parafiach w nabożeństwie, które na naszą prośbę zgodzi się odprawić ks. asystent kościelny;

2 — urządzenie możliwie licznego pochodu manifestacyjnego, z udziałem zaproszonych organizacji katolickich;

3 — urządzenie akademii z odpowiednim programem. Materiał do referatu znaleźć będzie można we wszystkich pismach organizacyjnych („Zjednoczenie” — „Na Wyżyny” — „Przebojem” — „Przewodnik Społeczny” i inne) oraz w „Niedzieli”, gdzie przedstawimy rozwój katolickiej myśli społecznej.

Pożądane było by urządzenie kilku wykładów społecznych w dni poprzedzające obchód tak, aby sam obchód mógł stanowić ich zakończenie. Ze względu na różnorodne warunki w parafich ułożenia ścisłego programu pozostawiamy Zarządom Par. A. K.

### 3. Przez Maryję do Jezusa!

Czasy obecne to czasy wyjaśniania się sytuacji religijnej w Polsce przede wszystkim. Jedni ziębną w uczuciach religijnych i odpadają jak suche gałęzie od żywego pnia Kościoła, inni poczynają coraz widoczniej żyć jego życiem.

Miesiąc maj ze swymi przepięknymi nabożeństwami ku czci Najśw. Panny, daje nam okazję ożywienia uczuć religijnych nawet w obojętnych. Postarajmy się starym zwyczajem z wiedzą i za zgodą ks. Proboszczów urządzać nabożeństwa majowe przy krzyżach i kapliczkach przydrożnych, przybranych kwieciami i odpowiednio przygotowanych pod innymi względami. Będzie to jeden ze środków publicznego apostołstwa.

### 4. W dniach Kongresu

Nie wszyscy będą mogli wziąć udział we wspaniałym Kongresie Eucharystycznym w Budapeszcie. Wszyscy jednak możemy łączyć się z nim duchowo.

Ponieważ Kongresy stanowią publiczny hołd Chrystusowi Eu-

charystycznemu, przeto słuszną jest rzeczą, byśmy jako cząstka Kościoła Powszechnego pamiętali o tej doniosłej dla świata chwili.

Nie przesądzając i nie mając zamiaru zmieniać zarządzeń władzy Diecezjalnej w tym względzie, o ile one się ukażą, ze stanowiska organizacyjnego zwracamy się do Zarządów PAK, aby w ścisłym porozumieniu z xx. Asystentami opracowały najodpowiedniejszą dla danych warunków formę uczczenia w dniach kongresowych Chrystusa Pana przez Akcję Katolicką, która winna zainteresować również Kongresem całą parafię.

### 5. Wielkie dni w Częstochowie.

W maju Częstochowa przeżywać będzie kilka ważnych wydarzeń. W dniu 8 odbędzie się Kongres Salezjański, a w dniu 15-go wielki zjazd kupiectwa polskiego. Zwracamy uwagę na powyższe terminy jako na dowód, że u stóp Królowej Polski coraz częściej szukają sił do pracy różne stany polskie, przystępując do budowania życia polskiego na zasadach Chrystusowych.

Przynajmniej ogólnie prosimy te sprawy poruszyć na zebraniach Akcji Katolickiej.

### 6. Mianowania Prezesów Par. A. K.

Zgodnie z art. 17 Statutu Konst. A.K. Diecezjalny Instytut zatwierdził następujących Prezesów Par. AK:

*W Kamienicy Polskiej* p. Bolesława Goldsztajna w dniu 30-go marca 1938 r. na 3 lata.

*W Grodźcu* p. Władysława Hillera w dn. 4.IV.38 r.

*W Jedlnie* p. Michała Łypa, w dn. 23.IV.38r.

*W Klimontowie* p. Stanisława Kubickiego, w dn. 23.IV.38 r.

Szczęść Boże w pracy.

### 7. Aparaty kinowe.

Instytut Filmowy Polskiej Ag. Tel. nadesłał nam zawiadomienie, że posiada na składzie i sprzedaje aparaty dźwiękowe do kin wąskotaśmowe po cenie 1380 zł. przy sprzedaży na raty. Dla miejscowości nie posiadających prądu elektrycznego Instytut poleca przenośne agregaty benzynowe, o wadze 80 kg. dające możliwość oświetlenia sali 40 lampkami po 25 watt każda. Koszt zużycia benzyny 50 groszy na godzinę. Cena agregatu 1848 zł. płatnych w 24 ratach miesięcznych. Instytut rozporządza również znaczną ilością filmów, które wypożycza.

Blizsze informacje w Instytucie Filmowym P. A. T. Warszawa, Królewska 10.

### Nekrologi.

W dniu 9 kwietnia zmarł w Krakowie ś.p. druh. Tadeusz Pochwalski, członek Oddziału w Nowym Sielcu. Pogrzeb odbył się w Sosnowcu w dniu 13 ub.m. Niech odpoczywa w pokoju!

### Nowe wydawnictwa.

*Ks. dr. W. Jasiński:* O katolicką szkołę w Polsce. — Str. 160, cena 2.50 zł.

*Dr. St. Swieżawski:* Autonomia umysłu a dogmat. — Str. 52, cena 1.— zł.

### KRONIKA.

**Nowy dyrektor N. I A. K.** Po ustąpieniu ks. dr. St. Brossa ze stanowiska dyrektora Nacz. I A. K. w Poznaniu, tymczasowym dyrektorem mianowany został p. mgr. W. Sobkowiak.

**Dalsze serje dni społecznych** odbyły się staraniem Zarządów Par. A. K. od 7 do 10 marca w Dąbrowie Gór. i od 24—27 kwietnia w Rakowie k/Częstochowy. Obie imprezy cieszyły się nadzwyczajnym powodzeniem. Bliższe szczegóły podaje „Niedziela”.

## KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

*Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!*

### **O ożywienie pracy w naszych Oddziałach.**

Coraz częściej dochodzimy w naszej pracy organizacyjnej do wniosku, że jedno jedyne w miesiącu zebranie Oddziału, co jest prawie u nas regułą, stanowczo nam nie wystarcza. Przy tak ograniczonej formie pracy nie możemy rozwinąć jej ani w głąb, ani w szerz, nie możemy też doczekać się wyraźniejszych i trwalszych rezultatów.

Dobrze jeszcze jest, jeśli mamy własną świetlicę, w której zbierać możemy od czasu do czasu naszych członków choćby tylko na wspólne czytanie czy inne jakieś poważniejsze rozrywki. Skoro jednak, jak to najczęściej bywa, zmuszeni jesteśmy dzielić jedno ognisko z kilku innymi organizacjami, cała właściwie nasza działalność ogranicza się do miesięcznego zebrania ogólnego. A to stanowczo nie sprzyja żywej pracy.

Jakieże to sztuki należy dokonać, aby w takich warunkach utrzymać wśród członków związek organizacyjny, zainteresowanie organizacją i poruszonymi przez nią sprawami, podtrzymać w nich zapał, ustrzec przed wątpliwościami i t. p., gdy nie ma możliwości częstszego zbierania się, dyskusowania nad wciąż nowymi problemami podsuwanymi przez życie, uświadamiania w ważnych sprawach itd.

Czyż, powtarzamy, w takich warunkach może być mowa o solidnej, głębokiej i szerokiej co do zakresu pracy? Czy można wy-

tworzyć wśród członków przekonanie o tym, że ich praca istotnie prowadzi do poważniejszych rezultatów, że nie zbierają się daremnie? Nie!

Taki stan rzeczy zmusza nas do szukania środków zaradczych. Sądzymy, że jednym z nich mogą być z powodzeniem kółka czyli sekcje, przewidziane statutem, nie mówiąc już o trudniejszej nieco sprawie zastępów.

Takie sekcje łączące mniejsze grona ludzi o wspólnych zainteresowaniach nie wymagają do działania całego aparatu organizacyjnego, jak sale, księgi protokołów, porządek zebrań itp. Nie potrzeba również zbyt krępujących terminów zebrań, wystarczy bowiem umowa, na podstawie której możemy zebrania odbywać nawet w prywatnych lokalach, w dni powszednie i o wybranej porze, nie krępującej zbyt członków sekcji.

Obecności tych członków możemy się zawsze spodziewać, sprawdzać ich bowiem będzie zamiłowanie do tematu, jaki sami sobie obrali do dyskusji. To byłaby jednak dopiero część korzyści z sekcji. Najważniejszym jest to, że to grono ludzi w spokojnej atmosferze oddawać się będzie pracy np. w dziedzinie badania zagadnień społecznych, te zagadnienia będzie zgłębiało i przyswajało sobie, aby w odpowiedniej chwili zdobytą wiedzą służyć na szerszym terenie.

O ile praca oświatowa w jakimś kierunku, prowadzona przez cały Oddz. w odległych jednak okresach czasu z natury jest zazwyczaj płytką, bo nie dość pogłębioną, o tyle w sekcjach obawa ta nie ma miejsca. Tu każdy pracuje nad przedmiotem interesującym go, poznaje ten przedmiot w daleko korzystniejszych warunkach czasu, miejsca i okoliczności słowem tu dopiero pracuje samodzielnie i z całym przekonaniem. I nie trzeba pewnie dodawać, że rezultaty takiej pracy muszą się odbić na pracy całego Oddz., który taką drogą zyskuje pewnego rodzaju specjalistów.

Jeśli wyobrazimy sobie teraz, że takich sekcji w Oddziale będzie kilka, bo różne są zainteresowania, to łatwo też wyobrazić sobie możemy, że Oddział taki musi wykazywać swą żywotność, że zbudzi się w nim życie umysłowe, a na tym skorzysta też i jego działalność apostołska — zewnętrzna.

Dlatego do tworzenia sekcji w Oddziale gorąco zachęcamy.

Z licznych możliwych i pożytecznych sekcji wymienimy tu: sekcję społeczną, której zadaniem byłoby głębsze poznawanie katolickiej nauki społecznej, sekcję historyczną, mogącą się zająć poznawaniem historii (Kościoła przede wszystkim) dla odpierania zarzutów w tej dziedzinie, sekcję liturgiczną, prasową itd. itd.

Ramy niniejszego artykułu nie pozwalają na szerokie omówienie tej sprawy. Obszerniejsze wiadomości znaleźć zresztą można w Podręczniku Organizacyjnym KSM, z którym trzeba się dobrze zapoznać. Przed jednym wszakże musimy ostrzec: przed zbyt dużym mnożeniem sekcji na początku pracy. Wystarczy narazie jedna, dwie. Z pomocą życzliwych i świadomych sprawy ludzi te sekcje postawić na odpowiednim poziomie, a skoro staną mocno na „włanych nogach”, innych członków łączyć w innych sekcjach. Aż wszystkich

zajmiemy pracą. Trzeba tylko uczynić próbę i nie zrażać się początkowymi trudnościami.

## Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

### 1. Nasza praca w maju.

W maju obok przeprowadzenia zwykłych prac organizacyjnych, o czym wskazania znajdziemy w naszym i Diec. Instytutu okólniku, oprócz zebrania kierownictwa i ogólnego, przygotujemy się do uczestnictwa w Zjeździe Deleg., zajmiemy się urządzeniem wspólnie z innymi organizacjami obchodu święta patronalnego w czerwcu.

### 2. Nasz Zjazd Delegowanych.

Tegoroczny Zjazd Deleg. Stowarzyszenia odbędzie się w niedzielę 22 maja w Częstochowie. Dokładny program podamy w „Niedzieli” oraz w specjalnym okólniku, który roześlemy w pierwszych dniach maja do wszystkich oddziałów.

Tu przypominamy tylko, że w Zjeździe biorą udział prezesi lub ich zastępcy każdego Oddz. i delegowani po 1 na każdą rozpoczętą setkę setkę członków. Inni członkowie uczestniczyć mogą jako mili goście, jednak bez prawa głosu i wyboru.

Bardzo gorąco zapraszamy na Zjazd również Cz. XX. Asystentów. Mamy nadzieję, że jak zawsze dotąd, tak i teraz znajdziemy się na Zjeździe w pokażnej liczbie, a nawet liczniej niż zwykle.

### 3. Nowe Oddziały

Z radością witamy nowe Oddziały, które ostatnio powiększyły nasze grono. Są to Oddziały: w Rudlicach i pow wieluńskiego i Jedinie pow radomszczańskie-go. Życzymy im zarazem serdecznie powodzenia w pracy i rozwoju.

### 4. Przyjęliśmy składki.

Wpłaciły ostatnio: Oddział Cykarzew 3 zł., Zawiercie 16.—, Rudniki 3 zł.

### Ś. p. Ks. Prałat Franciszek Zientara.

Z szeregu asystentów naszych Oddziałów ubył nam w dn. 12 kwietnia br. śp. ks. prałat Franciszek Zientara, asystent Oddziału w Zawierciu. Członkowie naszego Stowarzyszenia przypominają sobie Zmarłego, we wszystkich bowiem naszych zjazdach, ostatnio w czasie niezapomnianej pielgrzymki mężów, brał czynny udział.

Śmierć śp. ks. prałata Zientary okryła żałobą nie tylko oddział w Zawierciu, ale i Stowarzyszenie. Pokój duszy zacnego kapłana i niestrudzonego asystenta

## KRONIKA K. S. Mężów.

**Zmiany w Okręgu Częstochowa-Miasto.** W przeprowadzonych w dniu 21 ub. m. wyborach do Kierownictwa Okręgu Częstochowa-Miasto, wybrany został jako prezes p. mec. Stanisław Gawronski. Okręg wziął ostatnio udział w proteście w związku z wypadkami na terenie Częstochowy, o czym pisała „Niedziela”.

**Z Okręgu Będzińskiego.** Okręg Będziński w Sosnowcu, obok normalnej a ożywionej pracy, urządził w niedzielę 24 kwietnia zebranie dyskusyjne, na którym wygłoszone zostały dwa referaty: 1 — Czy 1-szy maj jest świętem robotnika? i 2 — Jak rozwiązać kwestię robotniczą w myśl katolickiej nauki społecznej? Zebranie to będące objawem wciąż świeżej inicjatywy Okręgu, świadczy również o poważnym rozszerzeniu jego działalności.

# KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC

## *Warto pomyśleć.*

Bezwzględnie wart zastanowienia jest przebieg naszych kursów społecznych i to, co po nich wykonać mamy w pracy Oddziałów. Jak to wynika z podanych niżej zestawień udział Oddziałów w kursach był dość liczny, ale nie we wszystkich ośrodkach diecezji zadawalniający.

Były ośrodki o prawie 100 proc. obsadzie ze strony Oddziałów, ale też można było widzieć 70, 80, 50 a nawet 40 proc. obelśnania. A szkoda wielka szkoda, bo tego typu kursów powtarzać nie będziemy.

Niewątpliwie wyrwanie się z domu na blisko 2 dni nie było rzeczą łatwą. Bez trudności nic nie daje się uskutecznić. Tym więcej podziwiamy i notujemy duże wyrobienie organizacyjne i zrozumienie naszych potrzeb, ze strony tych Oddziałów, które stanęły na wysokości zadania i swoje delegatki na kursy przysłały. Dlaczego nie stawiała się reszta Oddziałów — nie wiemy, bo — nie zechciały się wytłumaczyć.

Chcemy jednak pomówić jeszcze i o zainteresowaniu, które wbrew naszym własnym przypuszczeniom było nadspodziewane duże. Członkinie żywo uczestniczyły w kursach, myślały, mówiły i co najważniejsze — stwierdziły same, że to nie jest za trudne. Doszły do wniosku, że zagadnienia społeczne, że tak zwana kwestia społeczna, to nie jest coś oderwanego od naszego życia, to proces społeczny przeżywany przez nas często bardzo boleśnie. To tematy życiowe, bo przez nas przeżywane lub łatwo mogą być przeżywane. Pewne uprzedzenia do hasła społecznego zostały na kursach zlikwidowane! Członkinie nasze zrozumiały, że zagadnienia społeczne, to zagadnienia ogólnoludzkie, którymi wobec tego kobieta nie tylko może, ale musi się zainteresować i musi świadomie i celowo w całym swoim życiu dążyć a przynajmniej przyczyniać się do rozwiązania kwestii społecznej na zasadach katolickiej nauki społecznej.

Zagadnienia pracy zawodowej kobiet, ochrona jej w czasie pracy i w ogóle ustawodawstwo ubezpieczeniowe wywołały b. ożywione dyskusje. To też nastrój na kursach prawie wszystkich był b. miły. Nie szczędziły przedstawicielki centrali także wskazówek czysto organizacyjnych, omawiane były trudności jak również i sukcesy, których w pracy naszej z roku na rok jest więcej.

Nasze rozważania tegoroczne na tematy społeczne sprowadzały nas często do bardzo praktycznych wskazówek, do wyciągania wniosków i robienia postanowień na temat realizacji hasła społecznego

w życiu codziennym każdej z nas, w życiu organizacyjnym i w najszerszym pojętym życiu społecznym.

Tutaj już szczególnie szeroko omawiano pojęcia sprawiedliwości i miłości, częste wypaczenie i zlekceważenie tych fundamentalnych zasad pomyślnego współżycia społecznego ludzi.

Punktem kulminacyjnym dla dyskusji był temat „Potrzeba wychowania społecznego”. Zupełnie praktycznie ujęte na ten temat rozważania, poparte przykładami z życia, były niesłychanie zachęcające do dyskusji. To też żadna z członkiń oprzeć się nie mogła. Uwagom nie było końca.

Mocne postanowienie uwzględniania momentów społecznych w wychowaniu dzieci i młodzieży, a także właściwego nastawienia społecznego ludzi dorosłych — kończyło rozważania.

To wszystko dotyczy jednak stosunkowo nielicznej gromady tych członkiń, które brały udział w kursach. Jeszcze znacznie szerszej i gruntowniej omówić trzeba te zagadnienia w Oddziałach. Omawianie stopniowe kolejno wszystkich tych zagadnień ma nam przecież dać katolicki pogląd społeczny na świat, nauczyć nas myśleć kategoriami dobra ogólnego w oparciu o przykazania Boże.

Stąd też członkinie-kursistki z energią zabiorą się, a pewnie już pracują w Oddziałach. Jeżeli poprzednio, która mówiła, że nie wie jak się do tego zabrać, a o czym mówić, jak zainteresować ogół członkiń tymi sprawami, to teraz nie ma już tych trudności czy wymówek. Wszystkie uwzględniamy tegoroczne hasła w naszej pracy, kompletujemy biblioteczki podręczne z materiałem w postaci pism, książek i broszur omawiających te sprawy i intensywnie pracujemy, aby przez przygotowanie teoretyczne dojść do akcji — działania — czynu społecznego — katolickiego.

Na przebudowę ustroju społecznego czeka cały świat. W Polsce przebudowa ta musi dokonać się na zasadach katolickiej nauki społecznej. Akcja Katolicka musi utarować drogę zwycięstwa idei katolickiej programu społecznego. W tej pracy tak liczna kolumna kobiet odegrać musi rolę pierwszorzędną. O tym zapominać nam nie wolno.

### Zjazd Delegowanych

Nie wątpimy w to ani na chwilę, że wszystkie bez wyjątku Oddziały przysłały swoje delegatki na doroczny zjazd delegowanych, na którym b. ciekawy referat wygłosi p. Hallerówna.

A za tym do zobaczenia się z delegatkami wszystkich Oddziałów w dniu 15 maja br.

### Księgowość dla Oddziałów.

Kat. Zw. Kobiet wydał nową księgowość, która z punktu widzenia buchalteryjnego nie różni się zasadniczo od naszej dotych-



czasowej, jaka wyszła nakładem Diec. Inst. A.K. Składa się z pojedynczych zeszytów, które stanowią komplety: komplet sekretarki i komplet skarbniczki.

Ceny są następujące:

Skoroszytowa teczka sekretarki	— — — —	0.70 zł.
Kronika	— — — —	0.45 „
Spis członków	— — — —	0.45 „
Protokółarz zebrań ogólnych	— — — —	0.45 „
Protokółarz zebrań kierownictw	— — — —	0.45 „
Księga korespondencji	— — — —	0.90 „

Cały ten komplet sekretarki kosztuje zł. 3.40.

Komplet skarbniczki w cenie zł. 2.60 składa się z następujących zeszytów.

Skoroszytowa teczka skarbniczki	— — — —	0.80 zł.
Księga kasowa	— — — —	0.90 „
Księga składek	— — — —	0.90 „

Obydwa komplety kosztują 6.— zł.

Zalecamy nabywanie całych kompletów, które są do nabycia w składnicy diecezjalnej. W dalszym ciągu można u nas nabywać także księgowość dawną w grubych, oprawnych książkach, której nowy ulepszony nakład został wydany przez Diec. Inst. A. K.

### Nasza ankieta

Komisja dla spraw pracy zawodowej kobiet przy Kat. Związku Kobiet opracowała ankietę „Kobieta w pracy zawodowej”. W kwietniowym numerze „Zjednoczenia” jest artykuł o celach tej ankiety, sposobie przeprowadzenia jej, oraz tekst ankiety.

Stowarzyszenie wysłało dość dużą ilość blankietów do tych Oddziałów, o których wie, że posiada znaczny procent członkiń pracujących zawodowo. Prosimy serdecznie o poważne ustosunkowanie się do ankiety, rozdanie blankietów, ułatwienie opracowania jej przez szczegółowe objaśnienie ze strony kierownictwa i o starania, aby jaknajwiększa ilość odpowiedzi wpłynęła do Komisji.

Oddziały, które w rozesłaniu blankietów zostały pominięte a chciały by je otrzymać, prosimy zwrócić się do Stowarzyszenia.

Oddziały, które nie zużywają druków prosimy o zwrot tychże. Termin nadsyłania odpowiedzi do 30 czerwca b. r.

### Podręcznik dla kandydatek.

Oddawna zapowiadziany i zniecierpliwnością przez Oddziały oczekiwany podręcznik dla kandydatek został wydany. Egzemplarz kosztuje 50 gr.

Liczymy, że zainteresują się nim nie tylko kandydatki, ale zechce go nabyć każda członkini, gdyż zawiera on zasadnicze wska-

zania zarówno o Akcji Katolickiej, jak i credo katolickiej, spis rzeczy, informuje nas o następujących zagadnieniach zawartych w podręczniku.

Część I. *Akcja Katolicka*: 1) Istota i znamiona Akcji Katolickiej. 2) Budowa organizacyjna Akcji Katol. w Polsce. 3) Akcja Katolicka kobiet. 4) Stosunek do Kościoła. 5) Odpusty dla członków A. K. Książki o Akcji Katolickiej.

Część II. *Co każda światła i czynna katoliczka wiedzieć powinna?* 1) Jednostka. 2) Rodzina i wychowanie. 3) Społeczeństwo. Dodatek: *Katechizm ogólny*.

### Miejsce Zjazdu Związkowego.

Jak nas informuje Związek, tegoroczny Zjazd Związkowy odbędzie się w Krakowie, w dniach od 11 — 13 czerwca b.r. W myśl Statutu, delegowanych wybierać będziemy na naszym zjeździe stowarzyszeniowym 15-go maja br. Prosimy, żeby delegowane już na zebraniach swoich poinformowały się, czy i jakie są możliwości finansowe własne, a także Oddziałów, żebyśmy wybierając delegowane mogły być pewne ich udziału w zjeździe.

Zdarza się bowiem, że delegowane liczą na pomoc Oddziału, której wreszcie nie otrzymują, lub same stwierdzają niemożność pokrycia wydatków dopiero i po powrocie do domu piszą do Stowarzyszenia podając propozycje wysłania innej członkini. Stowarzyszenie na to zgodzić się nie może, i dlatego celem uniknięcia nieporozumień prosi o wzięcie pod uwagę powyższego.

### Kursa społeczno instrukcyjne.

W dalszym ciągu podajemy spis Oddziałów, których kierownictwa stawily się na kursy do poszczególnych ośrodków.

*Wieruszów* — ogółem brało udział w kursie 46 członkiń z następujących parafii: Cieszęcin 4 czł., Galewice 6, Wieruszów 36.

*Wieluń* — razem członkiń 44 z Oddziałów: Żdżary 2, Szynkielów 7, Mokrsko 3, Czastary 4, Bolesławiec 1, Praszka 5, Osjaków 2, Mierzyce 8, Dietrzniki 3, Czarnożyły 2, Wieluń 4 członkinie.

*Kraszewice* — tylko dla miejscowego oddziału. Brało udział 50 członkiń.

*Radomsko* — kurs odbył się z udziałem 86 członkiń z Oddziałów: Wielgomłyny 2, Stobiecko Miejskie 25, Niedośpielin 3, Kodrąb 5, Kobile Wielkie 7, Dobryszycy 11, Dmenin 20, Chełmo 1, Bąkowa Góra 6, Strzałków 4, Radomsko 5.

*Gidle* — udział w kursie brało 13 członkiń, a mianowicie z Żytna 2, Maluszyna 1, Zawady 2, Kłomnic 4, Gidel 4.

Oddziały KSKobiet, które nie spełniły obowiązku organizacyjnego i nie stawily się na kursa społeczne do poszczególnych ośrodków: Niwka, Maczki, Siewierz, Targoszyce, Kromolów, Olsztyn,

Cykarzew, Mstów, Kruszyna, Bór Zapilski, Ługi, Panki, Przystajń, Starokrzepice, Czajków, Lututów, Naramice, Ochędzyn, Węglewice, Biała Ostrzeszowska, Chotów, Łyskornia, Rudlice, Dietrzkowice, Radostów, Radziechowice, Brzeźnica, Lgota, Makowiska, Rzaśnia, Pławno, Przyrów, Gomunice.

## KRONIKA.

Instruktorka p. M. Włodarczakówna odwiedziła Oddział w Kłobucku, uczestnicząc w uroczystości z okazji święta patronalnego. W tym samym celu, przeprowadzając jednocześnie wizytację Oddziału, była sek. gener. p. J. Bartzówna w Oddz. Kobiet w Kraszewicach.

Nowy Oddział Kobiet powstał w Przybynowie. Witamy go serdecznie i życzymy „Szczyć Boże“ w pracy

## KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

### *Wykorzystajcie jedyną okazję!*

W okresie zimowym na odprawach kierownictw zastanawialiśmy się nad sposobami pogłębienia i ożywienia naszej pracy w Oddziałach. O czym się tam nie mówiło: o prowadzeniu zebrań kierownictw, ogólnych, o referatach, gazecie mówionej, zebraniach rodzicielskich, wycieczkach, majówkach, zawodach, zjazdach, zlotach i wielu, wielu innych rzeczach, które należałoby wprowadzić aby pracę w oddziałach ożywić.

Druhowie odjeżdżali z odpraw pełni nowych myśli i projektów, jak to przynajmniej dla swoich oddziałów zorganizują pracę, i jak to się mówi, „zrobią ruch“. Czy wszystkim jednak udało się całkowicie zrealizować w pracy organizacyjnej swoje zamierzenia? Wizytacje wykazały, że jednym udało się to lepiej innym gorzej, a wszyscy mieli wiele kłopotów i trudności.

Druh prezes pragnie wciągnąć do współpracy starszych i organizuje zebranie rodzicielskie, ale jak to zebranie zorganizować i przeprowadzić?

Druh naczelnik organizuje wycieczkę, ale na wycieczce nastrój jakiś ponury, miny u druhow skwaszone, bo nikt nie umiał poprowadzić śpiewów i urozmaiceń.

Druhowie chcą się przygotować do defilady na zlot i wyuczyć musztry, a tu druh naczelnik nie wie od czego zacząć, komenda mu nie idzie, druhowie zniechęcają się i na zbiórkach jest ich coraz mniej.

Przyjeżdża instruktor na wizytację, pyta dlaczego niema zebrań rodzicielskich, referatów na zebraniach, dyskusja idzie tak ospale?

Druhowie wtedy tłumaczą się, że próbowali wprowadzić, ale nie wiedzą, jak to zrobić. „Gdyby tak druha instruktor przyjechał do nas częściej, pouczył nas, wytłumaczył, to napewno byłoby lepiej”.

Tymczasem instruktor może odwiedzić oddział raz na rok, bo na więcej nie ma czasu.

Trzeba więc szukać innego wyjścia. A wyjście i rada na to jest. W dniach od 7 do 28 czerwca odbędzie się trzy tygodniowy obóz-kurs w Olsztynie. Przyjeżdż druha na obóz, a tam poznasz te wszystkie tajemnice prowadzenia pracy w oddziale, tam nauczysz się kierować zebraniem, wygłaszać referaty, prowadzić dyskusję. Tam zobaczysz, jak należy prowadzić gry sportowe, próby o P.O.S., musztrę. Dowiesz się jak zorganizować wycieczkę, majówkę, ognisko na wolnym powietrzu itd. itd.

A więc wykorzystaj jedyną okazję i przyjeżdżaj do Olsztyna, by rozszerzyć swój horyzont umysłowy, by wśród lasów i pięknych starożytnych ruin wypocząć, nabrać sił i radości życia. Te trzy tygodnie spędzisz jak w bajce, a po powrocie do swoich najbliższych będziesz długo jeszcze opowiadał: „Jak to na obozie ładnie”.

A więc nie namyślaj się, tylko pakuj manatki i „wal” na obóz.

Przed przyjazdem zaś nie zapomnij: 1) przesłać do 15 maja zgłoszenia (w zgłoszeniu podać: imię i nazwisko, datę urodzenia, oddział, adres oraz stację kolejową wyjazdową) oraz wpłatę przynajmniej 5 zł. na PKO Nr. 68.960 z dopiskiem: na obóz w Olsztynie. Druhowie, którzy nie zgłoszą się do 15 maja nie będą mogli korzystać z 50 proc. zniżki kolejowej. Zgłoszeń bez wpłaty 5 złotych (całkowita opłata wynosi 10 zł.) nie będziemy brać pod uwagę.

2) Na obóz powinni druhowie przyjechać w czapkach organizacyjnych i kto może w mundurkach. Poza tym należy z sobą zabrać: a) kostium lekkoatletyczny (koszulkę, spodenki i pantofle gimnastyczne) b) wygodne stare buty do wycieczek, c) kto może plecak, d) przybory do spania (koc, poduszkę, prześcieradło), e) bieliznę osobistą 2 zmiany, f) przybory toaletowe (mydło, ręcznik, szczotki, pastę itp), g) przybory do jedzenia: kubek, nóż, łyżkę i widelec.

Oprócz wymienionych przyborów bardzo będą pożądane: instrumenty muzyczne i aparaty fotograficzne.

Początek obozu w dniu 7 czerwca wieczorem.

### Święto Narodowe 3 Maja.

W dniu 3 Maja obchodzić będziemy rocznicę Konstytucji 3-go maja, tego wiekopomnego aktu patriotycznego zbratania wszystkich warstw narodu. Rocznicą tą ma nam przypomnieć, że nie nienawiść i walka, ale wzajemne ustępstwa, wypływające z miłości i prawdziwego patriotyzmu, mają prowadzić Polskę do potęgi i dobrobytu.

Pamiętajcie więc Druhowie w tym dniu wziąć udział w uroczystościach i zorganizować odczyty i akademie.

### Biegi na przełaj w dniu 3 Maja.

Polski Związek Lekkoatletyczny organizuje w dniu 3-go maja biegi na przełaj. Zachęcamy, aby i nasi sportowcy wzięli w tych biegach udział i zmanifestowali swe wszechstronne usprawnienie.

*Uwaga!* Druhowie z powiatu wieluńskiego. Powiatowa Komenda PW i WF w Wieluniu nadesłała nam okólnik, którego treść podajemy niżej. Prosimy się z tą treścią zapoznać i wziąć czynny i liczny udział w wymienionych tam imprezach. Sądzymy, że nasi druhowie jak zwykle nie dadzą się wyprzedzić innym organizacjom.

Wzorem lat ubiegłych, w maju b. r. odbędzie się w Wieluniu, bieg narodowy naprzełaj na 3 i 5 klm, 1 klm na stadionie i marsz 18 klm. połączony ze strzelaniem, jak również rejonowe - gminne święta W. F.

W związku z tym już obecnie należy przystąpić do treningów — przygotowania zawodników jak następuje:

a) do biegu na 3 klm. zawodnicy do lat 18, do biegu na 5 klm. zawodnicy od 18 — 25 lat włącznie, do biegu na 1 klm. — oddzielnie juniorzy do lat 18 i seniorzy od 18 — 25 lat. Do marszu na 15 do 18 klm. drużyny w składzie 1 + 8 zawodn. w wieku 18 — 25 lat. Ponieważ marsz będzie połączony ze strzelaniem do figur polowych, należy przewidzieć dobrych strzelców, a z uwagi na to, że przed zawodami zawodnicy będą badani przez lekarzy, nie przyjmować zawodników fizycznie słabych, (platfusów), z wadami serca itp. Ze względu na bliski termin świąt rej. wf. i pw. przystąpić do organizowania zawodów w innych (wyczynach) gałęziach sportu, rzut kulą, skok, bieg 100, 4x100, zorganizować popisy itp tak by każdy hufiec mógł poszczycić się zdobytą nagrodą w czasie Powiatowego czy rej. święta WF i PW.

W pierwszej połowie kwietnia wszyscy komendanci WF i ZS upoważnieni do przeprowadzania strzelań winni po porozumieniu się z Zarządami oddz. ZS przystąpić do strzelań „10 strzałów ku chwale Ojczyzny”. Porozumieć się również ze wszystkimi organizacjami młodzieżowymi i społecznymi na własnych terenach, aby udział społeczeństwa był jaknajliczniejszy. Amunicję można nabywać w Komendzie Pow. Z. S. za gotówkę, po cenie 4 gr. za sztukę. (do każdego 10 strzałów dodaje się 1 tarczę bezpłatnie).

### Zjazd i Konferencja Związkowa w Częstochowie.

W dniach 1 — 3 maja odbędzie się w Częstochowie Zjazd i Konferencja Związkowa. Cieszy nas, że tak ważne imprezy, które przyczynią się do pogłębienia naszej pracy, odbędą się u nas.

Szczególnie ważną dla nas jest Konferencja Związkowa poświę-

cona sprawom młodzieży robotniczej, która w Stowarzyszeniu naszym stanowi większość.

### Dzień Matki.

W ostatnią niedzielę maja t. j. 29 przypada uroczystość „Dnia Matki”. Niech więc Druhowie pamiętają, aby w tym dniu wspólnie wysłuchać Mszy św. na intencję, swych Matek oraz o wyrażeniu im synowskiej miłości i hołdu przez zorganizowanie uroczystych akademii.

### Egzaminy z Pierwszej Książki.

Już kilkakrotnie zapowiedziane egzaminy z Pierwszej książki dla *Kierownictw* odbędą się w następujących terminach i miejscowościach:

*W dniu 8.V.* — w Częstochowie, Radomsku i Wieluniu (w Częstochowie dla druhów z powiatu).

*W dniu 15.V.* — w Zawierciu, Wieruszowie, Kobielach Wielkich, Ręcznie i Koziegłowach.

*W dniu 22.V.* — w Kamińsku, Rozprzy, Czajkowie, Żarkach i Miedźnie.

*W dniu 29.V.* — w Gidlach, Rudnikach, Krzepicach, Rędzinach.

Egzaminy odbywać się będą w ogniskach miejscowych oddziałów KSMM.

W Częstochowie w sali AK przy ul. N. M. Panny 64.

Początek egzaminów o godz. 14-tej, wybór miejsca, do którego mają przybyć Kierownictwa, pozostawiamy Druhom, byleby wszystkie kierownictwa wzięły udział w egzaminach.

*Uwaga!* Egzaminy dla kierownictw Oddziałów powiatu będzińskiego zorganizuje Kierownictwo Okręgu Sosnowieckiego, a dla kierownictw z dekanatu brzeźnickiego drh. instruktor okręgowy. O terminach tych egzaminów zostaną Kierownictwa powiadomione specjalnymi okólnikami.

### Konkurs orkiestr.

Jak już Druhom wiadomo w czasie Złotu Ogólnopolskiego odbędzie się konkurs chórów i orkiestr. Spodziewamy się, że wiele oddziałów weźmie w nim udział. Dokładne warunki są wydrukowane na specjalnym arkuszu. Prosimy zgłaszać się do Centrali. Najpierw jednak musi się odbyć konkurs stowarzyszeniowy. Odbędzie się on w Częstochowie w czerwcu. — Dokładny termin podamy w „Niedzieli” w naszej rubryce „Gotów”.

### Dziesięciolecie Oddziału w Nłwce.

Na dzień 29 maja przypada 10-cio lecie istnienia Oddziału

KSMM w Niwce. Uroczystość tą pragną Druhowie z Niwki połączyć ze zlotem okręgowym, na który zapraszają wszystkie Oddziały z Zagłębia.

Ze swej strony, życzymy Druhom z Niwki jaknajlepszego dalszego rozwoju dla dobra Kościoła i Narodu.

Jednocześnie zachęcamy wszystkie Oddziały do licznego udziału w tej uroczystości. O szczegółach doniesie miejscowa prasa oraz okólnik Okręgu Zagłębiowskiego.

### **Mamy nowe mundurki.**

W najbliższych dniach rozesłemy do Oddziałów próbki materiałów na mundurki wraz z cenami. Zamówienia na materiały należy kierować do KSMM. Zamówienie winno być opieczątowane i podpisane przez prezesa, sekretarza i księdza asystenta. Szczegóły podamy w „Niedzieli”.

### **A gdzie poczucie obowiązku?**

W poprzednich numerach „Czynu Katolickiego” prosiłiśmy nasze Oddziały o spełnienie swego obowiązku organizacyjnego i wpłacenie składki za rok 1937.

Nie wszyscy skarbnicy spełnili swój obowiązek. Ospałym przypominamy o tym, abyśmy nie potrzebowali umieszczać ich Oddziału w wykazie: „Wykazuje brak poczucia organizacyjnego”.

### **Nie utrudniajmy sobie pracy**

Aby zaoszczędzić naszym Oddziałom pracy i niepotrzebnych wydatków na koszty zamówień, rozesłaliśmy w marcu wszystkim Oddziałom komplety pieśni zlotowych i regulamin mundurka wraz z przekazem P. K. O. z prośbą o wpłacenie należności (0.75 zł. za pieśni zlotowe i 0.45 zł. za reg. mundurka) na nasze konto P. K. O. Nr. 68.060.

Tymczasem zaledwie kilku Oddziałów wykazało wyrobienie organizacyjne i uregulowało należność.

---

---

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

### ***Idziemy naprzód!***

Nasz ostatni zjazd Delegowanych był wybitnym dowodem, na stałe choć wolne postępy w naszej pracy a także, co jest bardzo ważne i godne podkreślenia, wykazał dużą już dojrzałość druchen w myśleniu kategoriami dobra naszej organizacji jako całości.

Obrady były poważne — wszystkie prośby Stowarzyszenia wypisywane w „Czynie” na temat Zjazdu Delegowanych, zostały przez drużny uwzględnione. Brawo drużny delegowane! Nie byłyśmy bezmyślne, nie oklaskiwałyśmy wszystkiego, jak na wiecu.

Przypatrzmy się jeszcze raz wszystkie naszemu całorocznemu dorobkowi i wyzyskajmy go w pracy obecnej i przyszłej.

### **Sprawozdanie z pracy Zarządu i Oddziałów KSMŻ. za rok 1937.**

Dorocznym zwyczajem przedstawiamy w kilkunastu cyfrach wyniki naszej całorocznej pracy. Cyfry te sucho brzmiące kryją w sobie wiele treści dla nas. Wiemy ile trudu, tej szarej, mozolnej i niejednokrotnie naprawdę w ciężkich warunkach wykonywanej pracy złożyło się na nie.

Zdać mamy sobie w tej chwili sprawę z tego cośmy zrobiły i także z tego, co mogłyśmy zrobić w naszych warunkach, a czego nie dokonałyśmy, aby zaraz włączyć to do programu pracy następnego roku sprawozdawczego. Uzupełniać braki musimy z roku na rok, inaczej nie robiłybyśmy postępu.

Sprawozdanie, jak rachunek sumienia, zmusza nas niejako do dobrych postanowień na przyszłość. Robiąc więc nasz organizacyjny rachunek sumienia postarajmy się wyciągnąć ze sprawozdań to, co ulec powinno zmianie — żeby się w przyszłości poprawić, a wszystkie dodatnie wyniki niech będą dla nas zachętą do dalszej, energicznej pracy.

Zarząd Stowarzyszenia obradował w roku sprawozdawczym 6 razy. Sekretariat przyjął 546 korespondencji, wysłał 580. Stosownie do życzenia wyrażonego na ostatnim Zjeździe zwrócono ze strony Centrali dużą uwagę na wizytacje, które odbyły się w 86 oddziałach. W 15 Oddziałach było Stowarzyszenie reprezentowane na różnych uroczystościach i imprezach organizacyjnych, jak poświęcenie sztandaru, święto patronalne, akademie, przedstawienia i t.p. — 55 razy były przed tawicieki Centrali w Oddziałach w celu wykonania następujących prac: 1) zbiórki zastępu — na których przerabiano I książkę KZMŻ, 2) urządzano pokazy ćwiczeń gimnastycznych, 3) zrobiono odprawy W.F. w 3 Oddziałach zrobiono miejscowe krótkie kursy instrukcyjne z udziałem wszystkich druhen w Oddziale.

Przedstawicielki Centrali były na 5-ciu zebraniach okręgów, z którymi bardzo ściśle współpracują.

Stow. zorganizowało obozy-kursy w Łękawie i Olsztynie, na których gruntowne przeszkolenie przeszło 120 druhen.

Urządziło w 32 ośrodkach diecezji odprawy dla kierownictw połączone z egzaminem czyli zdaniem próby z I-go stopnia prze-



szkoleniowego. Na odprawy te stawiły się kierownictwa 99 Oddziałów — przeszło 300 druhen, z których I-szy stopień zdały 255.

Z ramienia Stowarzyszenia zostały przeprowadzone kursy praktyczne i to w 11 Oddziałach kursy gotowania, w 6-ciu kursy higieny, w 1-nym prania i prasowania, w 3-ch kroju i szycia, w 3-ch kursy robót ręcznych. Razem 24 kursy.

Poza tym przedstawicielki Zarządu brały udział w Zjeździe Związkowym i ogólnopolskich konferencjach Związkowych.

*Dorobek pracy Oddziałów* — przedstawia się następująco:

Stowarzyszenie posiada według stanu z dnia 31. XII. 1937 r. 152 Oddziały z ogólną liczbą członkiń zwyczajnych 6.380. W tym młodz. gospodarskiej włościańskiej 3.651, młodz. folwarcznej 100, wiejskiej bezrobotnej 653, miejskiej bezrobotnej 830.

Oddziały odbyły w roku sprawozdawczym 1.603 posiedzeń kierownictwa, 1.877 zebrań ogólnych. Oddziały mają ogółem 356 zastępów, które odbyły razem 3.985 zbiórek. Kółka wychowawcze liczyły 502 drh., a zebrań zorganizowały 197. Kółka abstynenckie liczyły 234 drh. i zebrań odbyły 40.

90 oddz. posiada sztandary. Do Oddziałów kobiet przeszło z KSMŻ 137 druhen. Przeszło kurs ogólnorganizacyjny 432. Kółka religijne (misyjne, eucharyst. it.d.) liczyły razem 1004 drh., wspólnie do Komunii św. przystąpiły 271 razy. W rekolekcjach zamkniętych brało udział 203 drh.

W dziale „urozmaicenia” notujemy następujące imprezy: 335 przedstawień teatralnych, 400 wieczornic, akademii, 115 ognisk pod gołym niebem.

W dziale oświatowym stwierdzamy, że kółka oświatowe liczyły 570 drh., odbyły zebrań 395, wygłoszono wykładów na zebraniach ogólnych 1355. Z tego 935 zostało wygłoszonych przez członkinie zwyczajne. Siedem oddziałów miało zespoły dobrego czytania książki z liczbą 109 członkiń.

Oddziały mają w bibliotekach 2.823 książek, a notują 9.630 wypożyczeń w roku sprawozdawczym.

Czasopisma organizacyjne abonowano w liczbie: 14' „Kierowników”, 712 „Młodej Polki”. 113 oddziałów posiada własne ognisko, a 35 korzysta z aparatów radiowych.

Dział techniczny informuje nas o tym, że kółka w. f. liczyły członkiń 639, w kursach w. f. brało udział 47 drh. w obozach w. f. 66 drh. Wychow. fizyczne uprawia w ogóle 456 drh., gry sportowe 1068, lekką atletykę 167, sporty wodne 121, zimowe 328. W przysposobieniu wojskowym bierze udział ogółem 29 drh., w junackich hufcach pracy 13, w kursach p.w. 50 drh.

Kurs sanitarny ukończyło 41, ratownictwa 52, higieny 121, przeciwlotniczy 38, przeciwgazowy 148. P. O. S. w r. 1937 zdobyło po raz pierwszy 105 drh. Własne boisko posiada 31 oddziałów. Wycieczek urządzono 349. Kółka oszczędności liczyły 204 drh. Suma oszczędności w dniu 31.XII.37r. wyniosła 1.238,67 zł.

Książek rolniczych w bibliotekach Oddz. było 707 tomów „Przysposobienie rolnicze” abonowało 45 oddz. a „Kursy Staszica” 8 oddziałów.

Musimy jednakże umieć zdobyć się na pewien samokrytycyzm, patrząc na te cyfry, ażeby doceniając to, co zostało wykonane, umieć spojrzeć na te luki, których pozbyć się należy koniecznie.

Śmiało i wytrwale pójdziemy stale naprzód — a z woli naszej, czyn nasz będzie — oby z każdym rokiem lepszy, większy i *doskonalszy!*

### Kolonie nad morzem i obóz w Olsztynie.

W myśl okólników specjalnych upływa za kilka dni ostatni termin zgłaszania się na kolonie i obóz. Prosimy te drużyny, które chcą pojechać, o odwrotne przesłanie nam zgłoszeń, gdyż inaczej nie otrzymamy żniżek kolejowych.

### Program pracy na rok 19 8/39.

Zasada jaką kierujemy się przy budowaniu wytycznych naszej pracy, czyli programu, jest jego realność. Tworzymy program biorąc za tło nasze warunki i staramy się, żeby zawierając maksymalne dążenia był jednak całkiem możliwy do zrealizowania.

Chcieć zrobić w tych warunkach, w których się znajdujemy, możliwie najwięcej, a za tym wykonać program maksymalny, musi być naszym podstawowym dążeniem, inaczej nie zapewniłybyśmy sobie postępu naprzód i wszereż i wgląb.

Postęp zaś jest absolutną koniecznością i uzależniać go wyłącznie od tego, czy i w jakim stopniu ulegną zmianie na lepsze warunki w których pracujemy, byłoby błędem. W dążeniu do postępu, do realizowania coraz to szerszych i trudniejszych programów pracy zdobywać się musimy przede wszystkim na duży wysiłek pokonywania choćby największych trudności, musimy w sobie samych widzieć bardzo wiele sprzyjających do realizowania programu warunków. Silna wola, zapał i energia muszą stać się fundamentem naszych dążeń w następnym roku sprawozdawczym. A jeżeli do tego dodamy jeszcze jedność w działaniu, to wynik naszej pracy napewno będzie dodatni.

Po tym kątem widzenia patrząc postanowimy sobie jak najwięcej udoskonalić naszą pracę tak w sensie ideowym, jak i organizacyjnym i dojść do sprężystego działania — czynu katolickiego.

Praca Stowarzyszenia jako Centrali, jest w pierwszym rzędzie kierowniczą, nadającą w dużym stopniu jednolity kierunek naszym wysiłkom, uzgadniającą także formy i metody pracy.

Biorąc pod uwagę z jednej strony hasło społeczne, jako główny ośrodek pracy tegorocznej, a z drugiej I książkę KZMŻ, która jest pierwszą częścią trójstopniowego programu szkoleniowego naszej organizacji jak również stałą potrzebę urabiania wewnętrznego i pogłębienia ideowego Stowarzyszenie postanawia:

1) urządzić w porozumieniu i przy współpracy z „referatem rekolekcyj zamkniętych” serie rekolekcyj w różnych ośrodkach diecezji.

2) Celem dalszego wyrabiania zastępowych, naczelniczek i w ogóle kadry dobrze przeszkolonych druchen w Oddziale, urządzić będzie Stow. obozy-kursy przeszkoleniowe, skoszarowane kursy zimowe dłuższe i krótkie kursy instrukcyjno-przeszkoleniowe. (pierwszy 15.V. — 4.VI.b.r.)

3) Odprawy dla kierownictw w różnych punktach diecezji.

4) Zjazdy i zloty okręgowe (12.VI zlot będziński).

5) Kolonie wypoczynkowe ze specjalnym choć minimalnym programem oświatowo-organizacyjnym i szerszym W.F. (I-sza nad morzem w Chłapowie w czasie od dn. 15.VI.—1.VII br.)

6) Zakładać nowe i wizytować już istniejące Oddziały.

7) Ogłosi międzyoddziałowy konkurs obowiązkowości.

8) Specjalny kurs dla zastępowych i świetliczanek.

9) Urządzić będzie jak co roku w miesiącach specjalnie nadających się praktyczne kursy różnego typu.

10) Wreszcie najróżniejszymi sposobami dążyć będzie przez ścisłą współpracę do podniesienia poziomu pracy w Oddziałach.

*Oddziały będą w pracy swojej uwzględniały w dalszym ciągu najszerzej pojętą wszechstronność, dając pierwszeństwo podstawowemu zadaniu uświadomienia katolickiego. W całokształcie pracy uwzględnią samowychowanie i samokształcenie, przez które urobią każdą druhenę na pełnowartościowego człowieka w życiu osobistym, rodzinnym i społecznym. Przez gruntowne zaznajomienie się z hasłem i szerzenie katolickiego światopoglądu społ. zrobią wstępną robotę do poprawienia i przebudowania ustroju społecznego w naszym państwie.*

### *I. Dział religijny:*

a) Kwadransy religijne, b) wspólne komunie św., c) możliwie liczny udział w rekolekcjach zamkniętych, d) wyrobią wśród druchen nastawienie do coraz większego urabiania wewnętrznego przez czytanie indywidualne choć jednej poważnej książki religijnej w roku, e) będą brały udział w uroczystościach religijno-kościelnych (gremialnie, nie tylko przez delegacje).

Jako pomoc w przeprowadzeniu działu religijnego posłużą: Pierwsza książka KZMŻ, Ewangelia w pracy społecznej, Cztery Ewangelie, Obrazki z życia Zbawiciela, „Czyn Kat.”, Młoda Polka.

### *II. Dział organizacyjno-ideowy i oświatowy.*

a) Przestrzegać będą regularności zebrań miesięcznych i ciągłości w pracy.

b) Przerobią I książkę KZMŻ i po zdaniu I-go stopnia te Oddziały, w których nie będą przedstawicielki Stow., prześlą Centrali protokół komisji egzaminacyjnej.

c) Płacić będą składkę członkowską.

d) Będą brały udział we wszystkich kursach, zjazdach, zlotach, rekolekcjach zamkniętych, obozach itp.

e) Przygotują bardzo starannie już na kilka tygodni przed tym uroczystość święta patronalnego.

f) W życiu parafialnym będą Oddziały brać bardzo żywy udział, a mianowicie będą: współpracowały z parafialnym Zarządem A.K., Oddz. KSK i pokrewnymi ideologią organizacjami.

g) Oddziały będą nieść w parafii wszelką pomoc w dziedzinie dobroczynności chrześcijańskiej.

h) Te Oddziały, które jeszcze nie mają pism organizacyjnych zaprenumerują je i będą je czytać.

i) Kompletować będą biblioteczki podręczne, składające się z wszelkich pomocy organizacyjnych, książek i broszur wydanych w celu ułatwienia nam pracy.

j) Po ukazaniu się II-ej książki KZMŻ zdobywać będą II-gi stopień przeszkoleniowy.

k) Zorganizują zespoły dobrego czytania.

l) Urządzą międzyzastępowe konkursy obowiązkowości.

m) Oddziały urabiać będą drużyny i wpływać na wprowadzenie w czyn katolickich zasad społecznych, szczególnie sprawiedliwości i miłości społ.

n) Przyczyniać się będą w miarę możliwości do tworzenia polskich chrześcijańskich sklepów i popierać taki handel i przemysł.

o) Tworzyć uczciwy stan rzemieślniczy, przyczyniać się do zakładania spółdzielni o dobrym duchu itp.

p) zwalczać będą komunizm i bezbożnictwo we wszelkich jego przejawach.

### *III. Dział gospodarczo-zawodowy.*

1) Oddziały a szczególnie kierownictwa będą się troszczyć o to, aby przez odpowiednie kursy, wykłady, pogadanki, książki i czasopisma przygotować drużyny do przyszłych i obecnych obowiązków pracy zawodowej.

2) W tym celu będą dążyły do tworzenia zespołów p. r.

3) Zwrócą specjalną uwagę na zagadnienia dotyczące wsi, spółdzielczości i drobnego handlu.

#### *IV. Dział wychowanie fizyczne.*

1) Będą dbały o przeszkolenie naczelniczek,

2) Systematycznie prowadziły raz w tygodniu zbiórki (wiosną i latem na świeżym powietrzu),

3) starały się zdobyć P. O. S.

4) urządzały wycieczki bliższe i dalsze.

#### *V. Dział imprez.*

1) Wszystkie imprezy jak: przedstawienia, zabawy itd, ograniczą, żeby nie stały się celem, ale dodatkiem do rzeczywistej pracy.

2) Te, które wypadnie urządzić, przygotowują bardzo starannie.

Tak się przedstawia nasz program, który stanowi tylko to, co mamy faktycznie wykonać. W te ramy włożyć musimy treść—pracę, myśli nasze, wolę i czyn!

### **Co się stało?**

Od czasu do czasu zdarzają się rzeczy, których Stowarzyszenie nie rozumie. Ostatnio Centrzała zadaje sobie pytanie, co myśleć o Oddziałach, które nie przysłały swoich delegatek na zjazd delegowanych. Czekamy od niżej podanych Oddz. na wyjaśnienie, którego do tej pory nie mamy.

Z przykrością wynotowałyśmy na Zjeździe brak delegatek z następujących Oddziałów: Bór Zapilski, Borowno, Bąkowa Góra, Biała Ostrzeszowska, Borzykowa, Bolesławiec, Choroń, Czastary, Chełmo, Cieleńniki, Cieszęcin, Czajków, Chotów, Dietrzykowice, Garnek, Jaworzno, Janów, Kleszczów, Kamięnsk, Komorniki, Krępa, Lubień, Łęka, Łubnice, Łagisza, Łyskornia, Łazy, Mierzyce, Niegowonice, Niemce, Przyrów, Porąbka, Rudniki, Ręczno, Skarżyce, Strzemieszycze, Truskolasy, Węglewice, Wójcin, Walichnowy, Zawada, Żdźzary, Żychcice, Kromołów, Dąbrowa Zielona, Mrzygłód, Pinczyce.

### **I Konkurs P. K. O.**

Do konkursu P. K. O., jak to już swego czasu donosiłyśmy, zgłosiło się 19 oddziałów. Z tego 3 oddziały dostały *IV-tą nagrodę* w postaci zł. 25.— Są to oddziały: 1) Działoszyn, 2) Kłobucko i 3) Żarki. Winszujemy tym oddziałom i zachęcamy wszystkie inne do udziału w przyszłym konkursie.

### **Skład nowego Zarządu Stowarzyszenia.**

W tym roku skończyła się kadencja Zarządu Stowarzyszenia, wobec czego Zjazd Delegowanych wybrał nowy Zarząd, w skład

którego weszły następujące osoby: S. Terezja Czerwińska, Ks. Prob. Mondry, p. Zofia Konopalska z Częstochowy, drh. Janina Najnigierówna z Kam. Polskiej, drh. Frydrychówna Teodozja z Konopisk i drh. Stanisława Kruzówna z Częstochowy oddz. św. Antoniego.

Całemu nowowybranemu Zarządowi składamy serdeczne życzenia „Szczęść Boże”!

### Uwaga.

Nie wszystkie Oddziały w odpowiedni i prawidłowy sposób zgłaszają zmiany w kierownictwie. Starostwa proszą o przestrzeganie niżej podanego wzoru, który prosimy przepisać i zachować w aktach:

KATOLICKIE STOW MŁODZIEŻY  
ŻEŃSKIEJ  
w Częstochowie

Wzór zgłoszenia  
nowego Kierownictwa.

### Do Starostwa Powiatowego

w .....

Zgodnie z art. 41 prawa o stowarzyszeniach, oraz § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.I.1934 r. zawiadamiamy, iż skład kierownictwa Oddziału Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej w ..... gm. .... wybrany w dniu ..... jest następujący:

Funkcja	Nazwisko i imię	Wiek	Zawód	Miejsce zamieszkania
1	2	3	4	5
prezesa viceprezes. itd.				

Siedziba Kierownictwa oddziału ..... mieści się w ....., w lokalu własnym, wynajętym, mieszkaniu prywatnym, domu parafialnym itp.

Za Kierownictwo:

Sekretarka .....

Prezesa .....

### Konkurs Katechizmowy.

Ze zgłoszonych, do konkursu katechizmowego 13-tu Oddziałów dotrwało do końca 8, które zdawały egzamin przed Asystentem diec. ks. St. Waclawikiem. Z pośród 8-miu tych Oddz. 1) Częstochowa św. Barbara, 2) Kłobucko, 3) Kraszewice, 4) Mstów, 5) Osjaków, 6) Praszka, 7) Wiewiec, 8) Zawiercie. 2 Oddz. dostały nagrodę w postaci książek.

I-szą nagrodę wziął Oddział w Osjakowie, II-gą Częstochowa św. Barbara, słowa specjalnej pochwały Kraszewice, wszystkie inne Oddziały słowa uznania za gorliwość w pracy oświatowo-religijnej.

### Kursy społeczno-instrukcyjne.

Ostatni kurs społeczny dla kierownictw odbył się 31.III i 1.IV br. w Gidlach z udziałem 5-ciu druhen z Gidel, 6-ciu z Kłomnic, 2 z Zawady, 1 z Maluszyna, 3 z Borzykowej, 6-ciu z Pławna.

### KRONIKA.

W dniu 27.III Okręg Częstochowski urządził „wieczór pasyjny“, który jako pierwsza impreza po dość długiej w pracy przerwie, był zupełnie udany.

W dniu 9.IV br. odbyło się zebranie Zarządu Stowarzyszenia

W marcu i kwietniu, odbył się kurs robót ręcznych w Kobieliach Wielkich i kurs gotowania w Radziechowicach.

Oddział w Radziechowicach zdawał I-szy stopień. Delegatką z ramienia Stowarzyszenia była p. M. Włodarczakówna.

W Kraszewicach odbył się kurs instrukcyjno-społeczny.

W Przybynowie założono w dniu 27.III br. oddział żeński, zwizytowano Oddział w Choroni.

W dniu 23.III. b.r. po rekol zam. w Domu Rekol. odbył się jednodniowy kurs dla świetliczanek z udziałem 18-tu druhen

## C A R I T A S

### *Co mówią sprawozdania o pracy Wincentyńskiej?*

(dokończenie)

Praca większości Stowarzyszeń, jak to wykazują sprawozdania, była bardzo wszechstronnie ujęta. Poza pomocą ściśle materialną, która wykazuje znaczny rozmach, przytoczymy tutaj dla przykładu, że jedno ze Stowarzyszeń wydało w ciągu roku 1240 bonów ogólnej wartości 2.481,44 zł., wydało 500 śniadań, umieściło po domach 4000 ubogich zapewniając im tam obiady, nie lekceważono również pomocy sanitarnej. W tym kierunku dorobek naszej pracy jest b. znaczny.

Zupełnie dobrze (choć nie w każdym Stow.) przedstawia się dział świadczeń społecznej natury. Jednemu ze Stow. udało się znaleźć pracę sezonową i stała 29 bezrobotnym. Niewątpliwie nie udało się tego zrealizować bez znaczniejszych starań i użycia wpływów ze strony tych osób, które mogły je zużytkować dla ulżenia niedoli bliźnich swoich. Ale to godne podkreślenia, że tacy ludzie są i robią to z poczucia obowiązku wobec tych, którzy pomocy potrzebują.

Dział świadczeń natury duchowej mówi także o intensywności naszej pracy. Ujęcie w cyfry tych wszystkich prac jest niemożliwością, gdyż miłosierdzie nasze ma w swoich „świadczeniach” na rzecz bliźnich takie pozycje, jak udzielenie dobrej rady, słowa pociechy w strapieniu itp. Z ilościowych danych notujemy dość częste spowodowanie chrztu dzieci, doprowadzenie zaniedbanych do spowiedzi i Komunii św., uprawnienia dzikich małżeństw i wiele innych pozycji.

Jasnym jest, że tak pięknym dorobkiem pracy szczycą się przede wszystkim te Stow., które nie lekceważą pracy nad własnym uświęceniem członków. W sprawozdaniach tych Stow., IV-ty dział sprawozdawczy jest także wypełniony cyframi z których widzimy, że członkine regularnie przystępują do wspólnej Komunii św., odwiedzają Najświętszy Sakrament przed pójściem do biednych, odmawiają modlitwy na zebraniach, nie zaniedbują czytań duchownych. Tym samym wyrabiają coraz to lepsze zrozumienie akcji charytatywnej.

A przecież takie to jasne i proste, że skoro działalność miłosierdzia opiera się na miłości mającej swe źródło w Bogu, muszą osoby tej pracy się oddające wносить pewne stałe wartości, jak ogromne własne wyrobienie, czujne oko i ucho na wszelkie bolączki i potrzeby społeczne. I te wartości w nas muszą się stawać z dnia na dzień większe, wyższe i doskonalsze. W tym dopomóc nam musi samo Stowarzyszenie przez wspólnie wykonywane praktyki.

Wtedy też spełnimy nasze 2 zasadnicze zadania. Łagodzić będziemy nędzę i wszelkie cierpienia ludzkie, z drugiej strony przyzwyczajamy się do stałego pełnienia uczynków miłosierdzia i to przez osobiste zetknięcie się z ubogimi w tym środowisku, w którym oni żyją.

Przyzwyczajenie to w pewnym stopniu pomoże nam zdobyć cnotę, która przecież nie jest niczym innym jak przekształceniem swej woli tak, aby chciała czynić tylko dobrze i to z pobudek miłości Boga i bliźniego.

Zdobycie takiej podstawy wewnętrznej naszych członkiń da nam pełną gwarancję wszechstronnego rozwoju pracy wincentyńskiej.

Zakończymy więc nasze uwagi n.t. „*co mówią sprawozdania*” postanowieniem uzupełnienia naszej pracy w tym kierunku, tam gdzie praca wewnętrzna członkiń nad sobą nie jest jeszcze dostateczna, a reszta pracy automatycznie nabierze rozmachu.

### Uwaga.

Jeszcze raz wyjaśniamy Stowarzyszeniom św. Wincentego że nie mają one żadnych finansowych ani organizacyjnych zobowiązań wobec Rady Centralnej metropolii krakowskiej w Krakowie.

Sprawę wysłania listów w sprawie rzekomych zaległości finansowych ze strony naszych Stow. załatwiliśmy w ich imieniu z Radą Centralną w Krakowie. Prosimy o możliwie odwrotne informowanie nas, gdyby kiedy w przyszłości Szan. Stowarzyszenia podobne listy otrzymały.